

NouW-dag over klimaatverandering: het begin van een oplossing

Met ruim veertig deelnemers zijn we op de NouWdag van vrijdag 8 april 2016, vakkundig rondgeleid over de campus van de Wageningen Universiteit (WUR), op zoek naar antwoorden op het klimaatvraagstuk.

“Het is niet alles kommer en kwel”, luidt de positieve insteek van Dr. Verhagen als hij zijn vakgebied omschrijft als “Climate Smart Agriculture”. Bij klimaatverandering gaat het hem in de eerste plaats om voedselzekerheid, daarna komen aanpassingsvraagstukken en het verminderen van broeikasgassen. Een veranderend klimaat betekent volgens hem ook nieuwe kansen, zoals niet eerder ontdekte mogelijkheden voor energie- en voedselvoorziening.

Concreet wordt de voedselzekerheid als Dr. Brandenburg ons zijn bakken vol zeewater laat zien (maandelijks vers uit de Oosterschelde) waarin hij zeesla kweekt. Dit is onderdeel van een grootschalig project in de Oosterschelde waarin de WUR dit eiwitrijke zeewier massaal kweekt. Onderzocht wordt de verwerking hiervan tot visvoer of liever nog tot menselijke voeding. Brandenburg rekent ons voor hoe onbenutte oppervlaktes in de oceanen ingezet kunnen worden om de wereldbevolking te voorzien van de broodnodige eiwitten.

De andere benadering - het terugbrengen van met name het broeikasgas methaan - laten de AIO's Klop en Van Gastelen ons zien in de klimaatkamers van de WUR. Hier staan koeien aan de monitor om hun maaginhoud en de bijbehorende methaanuitstoot te laten registreren bij verschillende soorten veevoer.

Hoe groot de noodzaak ook is om onder de - in Parijs afgesproken - twee graden temperatuurstijging te blijven, meteoroloog Dr. Ronda maakt duidelijk dat deze harde norm vooral politiek en juridisch wenselijk is. In werkelijkheid is het meten van de opwarming van de aarde weliswaar relatief vast te stellen, maar om dit op (tienden van) graden nauwkeurig te bepalen, zijn afspraken nodig over de talrijke factoren die deze metingen beïnvloeden: wind, neerslag, zonnestraling, die ieder ook weer bestaan uit verschillende componenten. Op zijn meetstation aan de rand van Wageningen laat hij zien hoe hij deze complexiteit - die we klimaat noemen - in kaart brengt.

Een inspirerende en motiverende dag, zoals de enthousiaste studenten

Milieuwetenschappen opmerken, waarbij nog geregeld herinnerd wordt aan de oproep van de OU-hoogleraren Dave Huitema en Carolien Kroeze, waarmee zij de studiedag hebben geopend: voor onderzoek in deze richting kun je ook bij onze faculteit terecht.

Het klimaatmeetstation met Dr. Ronda

Zeesla proeven met Dr. Brandenburg

Dr. Verhagen: Climate Smart Agriculture

In het pak bij de klimaatkamers

NouW-dag over klimaatverandering (korte versie)

Ruim veertig deelnemers zijn op de NouWdag op vrijdag 8 april 2016, vakkundig rondgeleid over de campus van de Wageningen Universiteit (WUR), op zoek naar antwoorden op het klimaatvraagstuk.

De positieve benadering van de WUR blijkt uit het vakgebied "Climate Smart Agriculture": klimaatverandering als kansen voor niet eerder ontdekte energie- en voedselbronnen.

Excursies leiden ons naar bakken vol zeewater, waarin eiwitrijke zeesla wordt gekweekt.

Doel van het project is om grote oppervlaktes in de oceanen in te zetten om de wereldbevolking te voorzien van de broodnodige eiwitten. Een andere aanpak is te vinden in de klimaatkamers van de WUR, waar koeien aan de monitor staan om hun methaanuitstoot te laten registreren en daarmee hun aandeel aan het broeikas effect.

Hoe complex het is om de uiteindelijke opwarming van de aarde te bepalen, laat het klimaatmeetstation van de WUR zien, aan de rand van Wageningen.

Een inspirerende en stimulerende dag, die aanmoedigt om gehoor te geven aan de oproep van de OU-hoogleraren Dave Huitema en Carolien Kroeze, waarmee zij de studiedag hebben geopend: voor onderzoek in deze richting kun je ook bij onze faculteit terecht.

Een uitgebreid verslag verschijnt binnenkort op www.nouw.nl